

Møteinnkalling

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Oslo bispedømmeråd 2016-2019

Møtedato: 06.11.2017

MØTEINNKALLING

Oslo bispedømmeråd 2016-2019

Dato: 06.11.2017 kl. 16:00
Sted: Bispegården
Arkivsak: 17/00149
Arkivkode: 421

Det serveres middag i stuene kl. 16.00. Andakt i kapellet kl. 16.30 ved Harald Hegstad.

Forfall meldes til Elise Sandnes, es338@kirken.no, eller på telefon 958 32 458.

Saksfremlegg og vedlegg er publisert i eMeetings. Innstilling sokneprest Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker ettersendes.

SAKSLISTE

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

[82/17](#) Godkjenning av innkalling og saksliste
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen

Godkjenning av protokoll

[83/17](#) Godkjenning av protokoll fra Obdr 25.09.2017
Saksordfører: Gard Realf Sandaker-Nielsen

Saker til behandling

[84/17](#) Referat- og orienteringssaker
Saksordfører: Kristin Gunleiksrud Raaum

[85/17](#) Bærum prosti - orientering ved prosten
Saksordfører: Tone Louise Stranden

[86/17](#) Økonomistatus pr august 2017 og årsprognose
Saksordfører: Odd Einar Dørum

[87/17](#) Tilsetting av sokneprest i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker sokn;
Vestre Aker prosti
Saksordfører: Anne Berit Evang
- *Unntatt offentlighet*

[88/17](#) Høring om Kirkerådets sammensetning
Saksordfører: Kristin Skjøtskift

- [89/17](#) Forslag til ny lov om tros- og livssynsamfunn
Saksordfører: Harald Hegstad
- [90/17](#) Endring av kirkelig tilknytning ved kommunesammenslåing mellom Asker,
Røyken og Hurum kommuner
Saksordfører: Jørgen Foss
- [91/17](#) Endring av navn på prostier
Saksordfører: Jofrid Brennsæter
- [92/17](#) Eventuelt

Oslo 27.10.2017

Gard Realf Sandaker-Nielsen
leder

Elise Sandnes
stiftsdirektør

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	17/01430-49	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
82/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Det vises til regler for formene for bispedømmerådets virksomhet.

Administrasjonen har satt opp sakslisten etter drøfting med bispedømmerådets leder.

I henhold til regelverket, jf KM 19/96 § 3, skal bispedømmerådet ta stilling til hvilke saker som skal behandles i lukket møte.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes. Sak 87/17 Tilsetting sokneprest Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker behandles for lukkede dører.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	17/01430-50	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
83/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Godkjenning av protokoll fra Obdr 25.09.2017

Vedlegg:

Protokoll Oslo bispedømmeråd 25.09.2017

Forslag til vedtak

Protokoll fra møte i Obdr 25.09.2017 godkjennes uten merknader.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	17/01798-13	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
84/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Referat- og orienteringssaker

Vedlegg:

OBDR-møte 06.11.2017 - Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene
Referat fra prostemøtet 07.09.2017

Saksorientering

84/17.1	Muntlige orienteringer og nytt fra nettsidene
84/17.2	Referat fra prostemøte 07.09.2017

Forslag til vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	423	17/05491-3	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
85/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Bærum prosti - orientering ved prosten

Vedlegg:

2017 Om Bærum prosti til Oslo bispedømmeråd.docx

Saksorientering

På møtet i Oslo bispedømmeråd 22. februar 2016 ble det gjort følgende vedtak under sak 026/16 punkt 4:

Oslo bispedømmeråd ønsker orientering fra ett eller to prosti som fast sak på bispedømmerådets møter. En kort skriftlig orientering bør følge sakspapirene på forhånd for å gjøre diskusjonen så god som mulig.

Prost Gunnar Næsheim vil i møtet redegjøre om Bærum prosti. Fungerende kirkeverge Kristin Anskau er invitert.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar redegjørelsen om Bærum prosti til orientering.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Magnar Helgheim	121	17/04018-7	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
86/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Økonomistatus pr august 2017 og årsprognose

Vedlegg:

pr 310817obdr.pdf

Saksorientering

Oppsummering

Forslag til statsbudsjett 2018 har en vekst på 1,1% for rammetilskudd til Dnk. Dette er lavere enn forventet prisvekst på 2,6%, og lavere enn kulturbudsjettet forøvrig.

Endring av regnskapsprinsipp fra *innbetalte* refusjoner til *opptjente* NAV-refusjoner påvirker resultatet pr 31.8 slik at mindreforbruket har økt.

For presteskabet er mindreforbruket pr 31.8 økt siden juni – mye pga besparelser i prostiene og opptjente NAV-refusjoner. Etter årets første åtte måneder har presteregnskapet 3,1% mindreforbruk.

Kirkelig administrasjon ligger pr 31.8 tett på budsjett; kfr besparelse 1,6%.

Døveprostiet har fortsatt et stort mindreforbruk som nå utgjør 14% eller NOK 1,5m. Dette handler mye om vakanse/ledige stillinger for presteskabet, og med lite bruk av vikarer. Besparelsen innen trosopplæringen gjelder mest drift, men også her er det noe vakanser.

Døveprostiet er dyktige til å hente inn eksterne midler til flere prosjekter.

Samlet er vår årsprognose et mindreforbruk i størrelse 1,35% eller NOK 2,2m og som oppstår vesentlig innen presteskap og døveprostiet. Prognosen er basert på at endelig tildeling ikke avkortes, og at den således blir liggende på dagens nivå.

Mindreforbruket får den positive konsekvens at vårt budsjett 2018 kan videreføre dagens bemanningsnivå, forutsatt at tildelingen for 2018 opprettholdes på dagens nivå.

0 INNLEDNING

Det vil være kjent at tildelingen for 2017 ligger på nivå NOK 205m og som hovedsakelig fordeles slik på våre avdelinger/virksomheter:

2017 budsjett	Kirk admin	Preste skapet	Døve prostiet	Sum
Drift	22,1	123,1	17,1	162,3
Tilskudd				42,6
Annet				0,6
Totalt				205,5

Til bispedømmerådsmøtet 5.sept rapporterte vi økonomistatus pr første halvår 2017. På dette tidspunktet var kirkelig administrasjon reelt i budsjettbalanse mens presteskaper viste besparelse på 1,4% eller NOK 0,8m. Regnskapet for det landsdekkende døveprostiet hadde stor budsjettbesparelse idet kostnadene lå 12,5% eller NOK 1m lavere enn periodisert budsjett.

1 RESULTAT PR 31.AUG

Kirken har fra 2017 forlatt likviditetsprinsippet til fordel for regnskapsprinsippet som betyr at alle oppståtte kostnader/inntekter skal hensyntas selv om de ikke er blitt (inn-)betalt. En betydelig inntekstpost i våre regnskaper er NAV-refusjoner; kfr sykkelønn og foreldrepermisjoner.

Utfordringer

I de regnskaper vi har presentert for bispedømmerådet hittil i år har vi likevel brukt *likviditets*-tallene, og disse tall er lavere enn *opptjente* refusjoner. Vi har valgt å gjøre dette fordi vi *ikke har hatt tillit* til de opptjente refusjonstall som vi er blitt presentert. Vi har underveis avdekket en rekke store feil som bekrefter at våre valg har vært riktige. Etter denne oppryddingen opplever vi at vi har *såpass sikre tall* at vi fra og med august-rapporten har tatt inn *opptjente* refusjoner. Dette gjør at inntekstposten gjør et «hopp» sammenlignet med juni-tallene.

Utfordringene med NAV-refusjonene må dels sees i sammenheng med problemene som oppstod med nytt rettssubjekt og organisasjonsnummer 1.1.17. Over 100 organisasjonsnumre med tillegg for enda flere underenheter/bedriftsnummer ble forsøkt overført til det nye organisasjonsnummeret til det nye rettssubjektet. Dette ble en svært krevende prosess – særlig da Brønnøysund i april slettet alle de gamle organisasjonsnumrene. Det har derfor vært brukt mye tid på å spore eller identifisere kirkelige NAV-beløp som ikke har funnet sin organisasjonsmessige og regnskapsmessige plassering.

1.1 Presteskaper

Regnskapet for presteskaper viser et større mindreforbruk enn pr 30.6. Lavere lønnsforbruk er forårsaket av mye sykefravær/vakanse slik at reell bemanning i noen prostier er lavere enn hva budsjett/stillingsrammen tillater.

En viktig forklaring er videre økningen i NAV-refusjoner som nå er på NOK 3,8mill (hvorav NOK 1,2m fødselspenger). Dette er en klar økning fra juni-regnskapet hvor refusjoner ble oppgitt til NOK 1,59m (basert på innbetalte). Hovedgruppen lønn viser nå en besparelse på tilnærmet NOK 2 m eller 3%.

Linjen *tilskudd* omfatter støtte til Kirkelig dialogsenter med 300t og KULT 60t.

Drift har løpende gjennom året vist besparelse i størrelse NOK 0,5m. Hittil er bare 50% av årsbudsjett drift anvendt og pr 31.8 utgjør besparelsen 540t mot periodisert budsjett. Normalt er det en del etterslep på driftskostnader. På tilsvarende tidspunkt i fjor var 55% av årsbudsjett drift anvendt.

FORMÅL Pr 31.8	Proste midler	Stifts dag 17	Ungdoms året	REU	Reform jubileet	Retreat
Forbrukt	63	158	29	11	121	28
Årsbud	232	199	175	300	40	127

Det vil være kjent at driftskostnadene også kan rapporteres ut fra formål (i den grad de er prosjektstyrt). Til eksempel kostet stiftsdagene således 158t mot budsjett 199t. Tabellen over viser noen prosjekter som forklarer at posten *drift* pr 31.8 har besparelse 26%.

Kolonnen *budsjett* i tabellene under refererer til periodisert budsjett – altså budsjett etter 8 måneder. Linjen *lønn* handler i all vesentlighet om lønn, NAV-refusjoner og arbeidsgiveravgift. Linjen *pers.utg* gjelder personalutgifter utover lønn og handler i all vesentlighet om pensjonskostnader.

PRESTESKAP PR 31. AUGUST 2017

Hele 1000kr	BUDSJETT	REGNSKAP	AVVIK	NOTE
Lønn	67 745	65 738	2 007	2,96 %
Pers utg	8 171	8 124	47	Pensjon m.v
Drift	2 091	1 549	542	26 %
Tilskudd	290	365	-75	
Justering	-168		-168	Konv
Utgifter	78 129	75 776	2 353	3,012 %
Inntekter	-233	-336	103	St.prest
Resultat	77 896	75 440	2 456	3,15 %

Frem mot årsslutt forventer vi at postene *drift* og *inntekter* vil være i tilnærmet budsjett-balanse. Med henvisning til endret regnskapsprinsipp og besparelsen i prostiene anslår vi at mindreforbruk *lønn* vil utgjøre i størrelse NOK 1,6m pr årsslutt.

Oppsummerende er vårt årsestimat 2017 et mindreforbruk i størrelse NOK 1,5m-1,7m for presteskabet. Vi vil aktivt følge og styre utviklingen.

1.2 Døveprostiet

Regnskapet for døveprostiet viser nå en besparelse på NOK 1,5mill eller 14,2% mot ca NOK 1m pr juni. Budsjettbesparelsen for *lønn* er økt fra 8,3% pr juni til 10,3% pr august. Også *drift* viser økt besparelse.

På samme tidspunkt i 2016 var døveprostiets mindreforbruk 2,4%, altså langt mindre.

Posten *drift* har i 2017 29% besparelse og reiser forklarer ca 60% av budsjettavviket.

AVVIKSANALYSE DØVE 8 MND/2017

Avdeling	Lønn	Pers utg	Drift	Inntekt
Prester	627	125	218	20
Tro	192	27	369	6

Døveregnskapet består av underavdelingene trosopplæring og prestetjeneste. Besparelsen er noe større for prestetjenesten (935t) enn trosopplæringen (595t). Tabellen over viser at mindreforbruket innen presteskabet kan forklares mest av lønn/vakanse. For trosopplæringen skyldes besparelsen mest drift.

Personalutgifter har noe avvik (125t prester) og skyldes primært pensjon og gaver o.l.

I vårt møte 12.oktober med døveprostiet har vi drøftet økonomiske utvikling, prognose og økonomireglementet - noen stikkord fra samtalen:

- Krevende/umulig å dekke opp vakanser/ledige stillinger med vikarer
- Nær sammenheng mellom lønn, reiser, honorarer
- Årlig høstkonferanse avlyst, bidrar til besparelse ca 200t
- Aksept for justert økonomireglement hvor større kostnadsforflytninger krever godkjennelse fra bispedømmekontoret
- Prostiet estimerer årsbesparelse i størrelse 800t
- Eksterne midler hentet til nytt prosjekt «Møteplassen»

DØVEPROSTIET PR 31.AUG 2017				
Hele 1000kr	BUDSJETT	REGNSKAP	AVVIK	NOTE
Lønn	7 914	7 095	819	10,3 %
Pers utg	1 050	898	152	pensjon
Drift	2 082	1 495	587	28 %
Tilskudd				
Justering	-54		-54	konvert
Utgifter	10 992	9 488	1 504	13,7 %
Inntekter	-240	-266	26	
Resultat	10 752	9 222	1 530	14,23 %

Frem mot årsslutt estimerer vi for døveprostiet et samlet mindreforbruk 2017 i størrelse NOK 1 mill. Dette er basert på at driftsmidlene i stor grad blir anvendt men at vakanse/ledige stillinger generer en besparelse i størrelse NOK 1mill.

Eksterne prosjekter

Døveprostiet henter inn mye eksterne midler for å finansiere større prosjekter. Vi har løftet disse bort fra de ordinære regnskaper og disse er således ikke med i rapporteringen ovenfor. Det største prosjektet er den årlige *utvekslingen* mellom norske og tyske ungdommer og med støtte fra Erasmus+ programmet, via Buf. Nytt i 2017 er prosjektet *Barnas tegnspråklige møteplass* som har fått innvilget et tilskudd på 354t fra Extrastiftelsen, hvorav 50% allerede er mottatt. .

DØVE EKSTERNE PROSJEKTER PR 31.8				
	Ungdoms	Leir	Extra	Liturgi
	utveksling	døve	stift	døve
INNTEKTER	475	206	177	0
KOSTNADER	-240	-24		-59

1.3 Kirkelig administrasjon

Regnskapet for kirkelig administrasjon har besparelse på 1,6% eller 227t pr 31.8. Dette skyldes besparelser på drift som utgjør 6% eller 274t.

DE STØRSTE BESPARELSER DRIFT 8 MND/2017				
Utvalgte	HUS	REISER	KURS/MAT	ANNET
BESPARELSER	-14	30	171	87

Oppstillingen viser at besparelsen innen drift mest kommer fra kontogruppe 68 som handler om kurs/seminarer og bespisninger.

Linjen *tilskudd* handler primært om eierskapsbidrag til IKO.

KIRKELIG ADMIN PR 31.AUGUST 2017				
uten p&p	BUDSJETT	REGNSKAP	AVVIK	NOTE
Lønn	8 700	8 753	-53	-0,6 %
Andre pers	1 082	1 090	-8	pensj
Drift	4 853	4 579	274	6 %
Tilskudd		32	-32	
Utgifter	14 635	14 454	181	1,2 %
Inntekter	-390	-436	46	
Resultat	14 245	14 018	227	1,59 %

Besparselsen innen drift vurderes som midlertidig. Frem mot årsslutt forventer vi økende kostnadstrykk særlig inn mot husutgifter (inkl strøm), honorarer og bispeskifte.

Samlet er vårt estimat 2017 for kirkelig administrasjon merforbruk på ca 2% eller i størrelse NOK 0,3-0,4 mill.

1.4 Tilskudd

Utover ovennevnte driftsmidler forvalter vi tilskuddsmidler (tidligere post 075) som på årsbasis utgjør NOK 42,6mill. I dette beløpet inngår kirkemusikalsk tilskudd til Oslo domkirke på NOK 2m. Hovedbeløpet gjelder trosopplæringen, diakoni og undervisning som tildeles via fellesrådene.

Vår årsprognose forutsetter at midlene i sin helhet er forbrukt/utbetalt, med unntak for ca 200t inn mot trosopplæringen. Utbetalingen forløper ihht plan og budsjett.

2 ÅRSPROGNOSE

Oppsummerende er det vårt estimat at år 2017 vil gi oss et mindreforbruk i størrelse NOK 2,2mill. Målt mot tildeling av driftsmidler NOK 162,3m (ikke tilskuddsmidler) tilsier dette et mindreforbruk på 1,35%. I tillegg kommer mindreforbruk tilskudd på NOK 0,2m.

Årsprognose 2017				
hele 1000kr	Prester	Døve	KirkA	Sum
Drift	1 600	1 000	-400	2 200
Tilskudd				200
Sum				2 400

Estimert mindreforbruk NOK 2,4m betyr et avvik på 1,16% mot bevilgningen på 205,5m.

Fordelt på utgiftsarter kan årsprognosen sammenstilles slik:

Oslo bispedømmeråd: Årsprognose 2017 utgiftsarter - avvik					
hele 1000kr	Prester	Døve	KirkA	Tilskudd	SUM
Lønn	1 600	1 000			2 600
Drift			-400		-400
Tilskudd				200	200
Resultat	1 600	1 000	-400	200	2 400

Ventet mindreforbruk 2017 vil bidra til at vi for 2018 kan budsjettere med fortsatt dagens bemanningsnivå/stillingsramme.

3 ANNEN ØKONOMISK INFORMASJON

I tildelingen til Oslo bispedømmeråd; kfr innledningen, inngår noen midler som kan bli avkortet. Tilskudd til gravplassforvaltningen på 327t vil således bli avkortet i den grad man ikke kan dokumentere kostnader til dette formålet. Tilsvarende vil tilskudd til å dekke pensjonskostnadene bli avkortet i den grad lønnsforbruket er lavere enn budsjett.

Det foreligger risiko for noe avkorting for følgende tilskudd:

- Tilskudd pensjonsmidler
- Gravplassforvaltningen
- Frikjøp (Olavsstipend, tillitsvalgte)

4 STATSBUDSJETTET 2018

Regjeringens budsjettforslag for 2018 ble fremlagt 12.oktober. Veksten i departementets budsjett (kultur) er på NOK 299m eller 2,2%. Forventet pris- og lønnsvekst er 2,6%.

340 Kirken

For kategori 08.40 Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn er reell økning 1,1% eller NOK 22m. I saldert budsjett 2017 lå det inne engangsstøtte på hhv 100m for egenkapital og 125m for feriepenger.

Tidligere års tilskuddsreduksjon på 0,5% for økt produktivitet er videreført i statsbudsjettet. For kirken betyr dette en reduksjon for 2018 i størrelse NOK 10mill.

Manglende kompensasjon for pris- og lønnsveksten gjør at en kan anslå at rettssubjektet Den norske kirke mangler NOK 30 m for å unngå reelle nedskjæringer/ nedbemanninger.

Departementet skriver at «det er tatt hensyn til at det foreligger rasjonaliseringspotensiale for kirken ved at 15 statskirkelige virksomheter ble slått sammen til en virksomhet i 2017.»

Statsbudsjett 2018 programkategori Dnk og andre					
Kap	Betegnelse	Regnskap	Saldert	Forslag	Pst
		2016	bud 2017	2018	endr
340	Den norske kirke	1 918	2 286	2 085	-8,8
341	Tilskudd trossamfunn	308	344	358	4,1
342	Kirkebygg og gravplasser	123	150	126	-16,1
	Sum kategori 08.40	2 349	2 780	2 569	-7,6

Kategori 340 består av post 71 tilskudd til Sjømannskirken på NOK 94m samt post 70 rammetilskudd til Dnk NOK 1991m (2017: 1969m).

Kirkens oppslutning

I statusrapporten skriver departementet at «tallene bekrefter at Den norske kirke fortsatt har stor oppslutning, men at oppslutningen etter noen variabler viser svak nedgang». Vi gjengir departementets tall og har supplert med tall fra de to foregående årene.

Nøkkeltall for oppslutning om Den norske kirke						
	Medl	Medl %	Konfirm	Døpte	Gravferd	GT-delt
År 2016	3 758 070	71,5	37 420	32 561	36 150	5 685 138
År 2015	3 799 366	72,9	39 527	34 116	36 797	5 770 032
År 2014	3 835 973	74,3	40 253	35 051	36 430	5 892 110
År 2007	3 900 000	82,0	42 500	42 900	38 800	6 400 000
07 til 16	-3,6 %		-11,9 %	-24,1 %	-6,8 %	-11,1 %

Vi har i tillegg med blå skrift lagt inn de tilsvarende tallene for 2007 – hentet fra departementets beskrivelse i forslaget til statsbudsjett 2009. Ut fra dette ser vi at den kirkelige tilbakegangen er størst for antall døpte (24%) og konfirmerte (12%).

I 2007 var den gjennomsnittlige gudstjenestedeltakelsen ved hver gudstjeneste nær 100 mot nær 91 i 2016. Andel døpte av antall fødte var i 2007 73,5% mot 55,3% i 2016. Andelen kirkemedlemmer var hhv 82% og 71,5% av befolkningen.

341 Andre trossamfunn

Statlig tilskudd til tros- og livssynssamfunn er økt med 4,1% til NOK 346m. I 2016 ble det utbetalt NOK 291,4m basert på ca 622 000 medlemmer som er tilskuddstellende – statlig bidrag kr 472 pr medlem. Om lag 780 samfunn fremmet slike krav. Det kommunale tillegget er høyere. Tabellen under viser at antall medlemmer har økt med 238.500 eller 62% siden 2006.

Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Dnk					
Kilde SSB	2006	pst 06	2010	2016	pst 16
Buddhisme	9 934	2,6	13 376	18 817	3,0
Islam	72 023	18,8	98 953	148 189	23,8
Kristendom	216 141	56,4	245 664	349 083	56,1
Andre religioner	8 141	2,1	8 992	16 195	2,6
Livssynssamfunn	77 271	20,1	82 890	89 758	14,5
Sum medlemmer	383 510	100,0	449 875	622 042	100,0

Tabellen viser at kristne trossamfunn fortsatt har den største andelen av medlemmer utenfor Dnk, men at islamske trossamfunn øker prosentvis mest.

I forslaget til felles lov for tros- og livssynssamfunn er det foreslått at samfunnet må ha minst 500 medlemmer over 15 år for kunne få støtte. Begrunnelsen er forenklings- og effektivitets-hensyn.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd tar den økonomiske informasjon pr 31.8 og årsprognose 2017 til etterretning, samt informasjonen om statsbudsjett 2018.

Dette punktet i saklisten er begrenset.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	400	17/05781-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
88/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Høring om Kirkerådets sammensetning

Vedlegg:

Vedtak UKM okt. 2017.docx

hoering_kirkeraadets_sammensetning_sept_2017.pdf

hoeringsnotat_kirkeraadets_sammensetning_september_2017.pdf

Veivalg for fremtidig kirkeordning - høringssvar fra Oslo bispedømmerådpdf

Saksorientering

Kirkerådet har etter anbefalinger fra Kirkemøtet 2016 sendt ut høringsnotat om Kirkerådets sammensetning. Kirkerådet har funnet det hensiktsmessig å dele saken i to kirkemøtebehandlinger: Avklaring av Kirkerådets sammensetning i 2018 og regler for valg av Kirkerådet i 2019. Denne høringen er dermed avgrenset til Kirkerådets sammensetning.

Høringsfristen er satt til 8.november 2017.

Høringsnotatet pkt. 4: Sammensetning (s.4)

4.1 Særlig om leder av Kirkerådet

Spørsmål 1: Har høringsinstansen synspunkter knyttet til leder av Kirkerådet?

Etter gjeldende ordning kan Kirkemøtet velge leder av Kirkerådet blant leke, prester og leke kirkelige tilsatte medlemmer av Kirkemøtet. Kirkerådet har anledning til å fastsette at biskopen, valgt av Bispemøtet, kan bli leder av Kirkerådet. I praksis vil det si at Bispemøtets preses også blir leder av Kirkemøtet.

Denne løsningen kan føre til at leder av Kirkerådet i flere saker som Kirkerådet skal avgjøre, vil ha et eieforhold også til Bispemøtets uttalelser om saken. Det kan føre til en sterk, biskoppelig ledelse av Kirkerådet og skape en ubalanse mellom kirkemøtets sammensetning og biskopenes styre. Den norske kirkes styringsmodell mellom embete og råd kan lett blir for topptungt om preses er leder både av Bispemøtet og Kirkerådet. Den øverste leder av Kirkemøtet bør velges av de demokratisk valgte medlemmene i Kirkemøtet. Dagens ordning tilsier at også leke kirkelige tilsatte og prester kan velges som leder av Kirkerådet. Det kan vurderes om et valg av lek, vigslet tilsatt medlem eller ordinert prest til leder av Kirkerådet også vil føre til at det blir en ubalanse mellom vigslet og ordinert tjeneste og lek representasjon i rådet. Men i motsetning til en utnevnelse av preses som leder, vil et valg av ordinert eller vigslet leder gjøres av og blant de demokratisk valgte kirkemøtedelegatene, og

vil ikke være en permanent bestemmelse om at Kirkerådet alltid skal ledes av vigslet eller ordinert person.

Forslag til vedtak:

Oslo bispedømmeråd ønsker en videreføring av bestemmelsen om at Kirkemøtets valgte medlemmer er valgbare til leder av Kirkerådet.

4.2 Kirkerådets sammensetning

Spørsmål 2: Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om hvert bispedømme bør være representert i Kirkerådet?

Spørsmål 3: Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om Kirkerådets medlemmer må være medlem av Kirkemøtet?

I dagens regler heter det at alle bispedømmene skal være representert i Kirkerådet. Kirkerådet velges av og blant Kirkemøtets medlemmer. Det fører til en komplisert valggrunde på kirkemøtet, men selve valgordningen er ikke tema i denne høringen.

Spørsmålet om Kirkerådets sammensetning ble også tatt opp i Veivalgshøringen i 2015: «Veivalg for fremtidig kirkeordning». Det var den gang diskusjon om Kirkerådet ble et for stort og tungrodd råd og om Kirkerådets medlemmer ville ha nødvendig kompetanse og erfaring til å lede kirken i en ny organisasjonsstruktur. Høringsinstansene fikk spørsmål om synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning.

Oslo bispedømmeråd svarte (Obdr sak 032/15, 11 mai 2015):

«Oslo bispedømmeråd mener Kirkerådet bør få færre medlemmer som velges av Kirkemøtet på fritt grunnlag ut fra kompetanse. Det bør fortsatt tilstrebes minst 20 prosent representasjon av unge under 30 år og minst 40 prosents representasjon av begge kjønn i Kirkerådet. (Enstemmig)

Oslo biskop leverte egen høringsuttalelse, og svarte dette på spørsmål om Kirkerådets sammensetning:

«I ny kirkeordning vil Kirkerådet få større fullmakter og flere oppgaver ettersom saker overføres fra staten til kirken. Et viktig anliggende vil være å få et Kirkeråd med kompetanse og demokratisk forankring. Her anbefales det å beholde dagens antall medlemmer.»

Oslo bispedømmeråd var i 2015 i klart mindretall blant høringsinstansene. Flertallet av høringsinstansene ønsket en bred representasjon som sikret at alle bispedømmene var representert i Kirkerådet, og at Kirkerådets medlemmer skulle velges av og blant Kirkemøtets valgte representanter.

Dersom Oslo bispedømmeråd ønsker å stå fast på vedtaket som ble fattet i forrige bispedømmerådsperiode, bør bispedømmerådet drøfte nærmere sammensetning og hvilken kompetanse bispedømmerådet mener skal være representert i Kirkerådet. Her kan nevnes kirkefaglig, økonomisk og juridisk kompetanse. Bred representasjon fra bispedømmene kan fortsatt vektlegges og sikres, selv om kravet om at *alle* bispedømmene skal være representert frafalles.

I høringsnotatet blir det også løftet fram en mulig kombinasjonsløsning: Et flertall av medlemmene i Kirkerådet bør være medlemmer av Kirkemøtet. Bispedømmerådet bør drøfte om rådet vil anbefale en slik kombinasjonsløsning. Vil dette være en mulig løsning dersom bispedømmerådet fastholder at Kirkerådet bør ha færre medlemmer valgt av Kirkemøtet på fritt grunnlag og ut fra kompetanse .

Oslo bispedømmeråd kan også velge å endre sin anbefaling om Kirkerådets sammensetning i tråd med flertallet i veivalgshøringen:

I høringsnotatet løftes det fram at det kan være hensiktsmessig at medlemmene av Kirkerådet også er medlemmer av Kirkemøtet, i og med at Kirkerådet er det utøvende organet for Kirkemøtet og har en viktig rolle i å forberede sakene som skal behandles av

Kirkemøtet og iverksette Kirkemøtets beslutninger. En slik sammensetning samsvarer med hva flertallet mente i Veivalgshøringen 2015. Når det gjelder diskusjonen om nødvendig kompetanse inn i Kirkerådet, så har spørsmålet om kompetanse vært tema også i forbindelse med bestemmelsen om direkte eller indirekte valg til bispedømmerådene / Kirkemøtet. Et argument for indirekte valg har vært å sikre bred kompetanse i sammensetningen av rådene. Oslo bispedømmeråd går inn for direkte valg til bispedømmerådene og Kirkemøtet. Får dette konsekvenser også for bispedømmerådets syn på om Kirkerådets medlemmer bør velges av og blant Kirkemøtets medlemmer?

Paragraf 16 i Grunnloven slår fast at Den norske kirke fortsetter å være en folkekirke og understøttes som folkekirke av staten. Folkekirken er landsdekkende, og det at hele den landsdekkende kirken, dvs alle bispedømmene, er representert i Kirkerådet kan bidra til en styringskultur hvor alle landsdeler og bispedømmer blir hørt gjennom sine representanter. Dette er en del av vår demokratiske tradisjon.

Kirkemøtet er landsdekkende, men det kan settes spørsmålstegn til om Kirkemøtet møtes for sjeldent til å sikre at de kirkepolitiske drøftingene gjennom året vil spille problemstillingene i hele Kirken. For å sikre en landsdekkende representasjon gjennom hele kirkemøteperioden kan det være tjenlig at hvert bispedømme er representert i Kirkerådet.

Hvis bispedømmerådet ønsker at alle bispedømmene skal være representert i Kirkerådet, vil antallet representanter i rådet ikke endres. Det kan da være hensiktsmessig at bispedømmets representanter er medlemmer av Kirkemøtet, jf. argumentasjonen i høringsnotatet. OBDR kan da anbefale at Kirkerådets medlemmer velges av og blant Kirkemøtets valgte representanter.

Forslag til vedtak:

Enten alternativ 1:

Oslo bispedømmeråd mener Kirkerådet bør velges av Kirkemøtet på fritt grunnlag ut fra kompetanse og en bredest mulig geografisk representasjon fra bispedømmene.

Eller alternativ 2:

Oslo bispedømmeråd ønsker at hvert bispedømme bør være representert i Kirkerådet. Kirkerådets medlemmer bør være medlem av Kirkemøtet.

4.3 Representasjon av prester og lek kirkelig tilsatte

Spørsmål 4: Har høringsinstansen synspunkter på antallet prester i Kirkerådet?

Spørsmål 5: Har høringsinstansen synspunkter på antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet?

Valg av alternativ 1 eller 2 på ovenstående spørsmål om Kirkerådets sammensetning vil ha innflytelse på svarene om antall prester og lek kirkelig tilsatte. Ved valg av alternativ 1 må dette gjennomtenkes på nytt. Dette er ikke hensyntatt i forslag til vedtak på spørsmål 4 og 5.

Det sitter i dag fire valgte prester i tillegg til biskopen i Kirkerådet, mens det bare er én valgt lek kirkelig tilsatt. Bispedømmerådet må vurdere om representasjon både av prester og lek kirkelig tilsatte bør endres, for eksempel på en slik måte at det i Kirkerådet vil sitte tre prester og to valgte lek kirkelig tilsatte. Endringen vil kunne både justere og sikre geistlig representasjon i Kirkerådet, samtidig som den leke kirkelige representasjonen økes. Antall medlemmer i Kirkerådet vil ikke endres. Det kan være grunner til å endre på fordelingen mellom prester og leke kirkelige tilsatte, blant annet for å forberede lek kirkelig tilsattes kirkerådskompetanse samt styrke og forberede arbeidet med samordnet / enhetlig arbeidsgiverlinje. Uansett synes det aktuelt at de leke kirkelige tilsatte, da menes både de som er tilsatt i vigslet stilling og de som er tilsatt i stillinger som det ikke vigsles til (administrativt personale, kirkegårdsarbeidere mv.) fortsatt er representert på egen kvote som valgte representanter til rådene. Bispedømmerådet kan velge å anbefale at lek kirkelig tilsatte velges egen på kvote eller å argumentere for de skal velges på lek kvote.

Forslag til vedtak:

Spørsmål 4: Har høringsinstansen synspunkter på antallet prester i Kirkerådet?

Enten alternativ 1: Antallet prester bør være som i dag.

Eller alternativ 2: Antallet prester reduseres fra fire til tre representanter

Spørsmål 5: Har høringsinstansen synspunkter på antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet?

Enten alternativ 1: Antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet bør være som i dag.

Eller alternativ 2: Antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet bør økes fra én til to representanter. De leke kirkelige tilsatte velges på egen kvote.

4.4 Lederne i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd:

Spørsmål 6: har høringsinstansen synspunkter på lederne i Mellomkirkelig råds og Samisk kirkeråds deltakelse eller medlemskap i Kirkerådet?

Det har vært drøftet om lederne i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd skal ha de samme rettigheter som de øvrige medlemmene i Kirkerådet, i motsetning til i dag, hvor lederne har tale og forslagsrett, men ikke stemmerett i Kirkerådet. Saken blir tatt opp til ny drøfting nå, men i høringsnotatet bes høringsinstansene å vurdere om det nå er hensiktsmessig å fatte vedtak som forutsetter en spesiell organisering av de sentralkirkelige råd.

Uavhengig av valg av alternativ 1 eller 2 vedrørende sammensetning av Kirkerådet, kan det synes hensiktsmessig at lederne i Mellom kirkelig råd og Samisk kirkeråd fortsatt har tale- og forslagsrett i Kirkerådet med tanke på samordning mellom de tre råd. Ordningen må uansett opp til ny vurdering etter at ny kirkeordning er kommet på plass.

Forslag til vedtak:

Oslo bispedømmeråd mener at lederne i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd ska ha møte-, tale og forslagsrett i Kirkerådet.

4.5 Ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet

Spørsmål 7: Har høringsinstansen synspunkter på hvordan ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet kan ivaretas?

Det er et ønske at ved valg til Kirkerådet, bør minst 20% av de nominerte kandidatene være under 30 år. Det har vist seg å være vanskelig i praksis å få innvalgt ungdomsrepresentanter.

I Veivalgshøringen ble det fremmet et forslag om at lederen for Kirkerådets utvalg for ungdomsspørsmål (UFUNG) gis møte-, forslags og talerett i Kirkerådet. Det forutsetter at UFUNGs leder blir valgt av Ungdommens kirkemøte (UKM) og at lederen er UKM-delegat på Kirkemøtet.

UKM fattet på møtet i oktober 2017 dette vedtaket i saken om representasjon i Kirkerådet:

Pkt. 3c: Ungdommens kirkemøte mener at lederen av utvalg for ungdomsspørsmål skal velges av Ungdommens kirkemøte og gis møte-, tale-, forslags- og stemmerett i Kirkerådet for å sikre at ungdomsdemokratiet blir representert i Kirkerådet.

UKM fattet også vedtak angående representasjon i Kirkemøtet og i Kirkerådet:

5. Ungdommens Kirkemøte mener UKM også i fremtidig kirkeordning bør ha rett til å møte med fire representanter med tale-, forslags- og stemmerett på Kirkemøtet. UKM mener leder av UFUNG normalt sett bør være en av representantene.

6. Ungdommens kirkemøte mener at Kirkerådets sammensetning må endres slik at det fastsettes et krav om at to av medlemmene i Kirkerådet må være under 30 år ved valget.

Kommentarer til UKMs vedtak:

Oslo bispedømmeråd må her ta stilling til om rådet ønsker å løfte fram UKMs anliggender. Vedtaket i punkt 3c innebærer at UKMs leder får flere rettigheter (stemmerett) i Kirkerådet enn lederen av Mellomkirkelig råd og lederen av Samisk kirkeråd har i dag. Vedtak i punkt 5: Det er i dag fire representanter fra UKM, men de har ikke stemmerett, bare forslags- og talerett. Vedtaket vil føre til at man får delegater på Kirkemøtet med stemmerett som er utpekt, ikke valgt ved Kirkevalget. Om ungdomsdelegatene likevel skal gis stemmerett, må det her gis en ny bestemmelse om aldersgrense, siden man må være 18 år for å kunne velges inn i menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkeråd. Det er uklart om det i punkt 6 menes at det kreves at antall valgte representanter til Kirkevalget økes med to, men det antas at det kreves at ungdomsrepresentantene velges i den leke kvoten. Tre av representantene fra Oslo bispedømmeråd var representanter på Ungdommens kirkemøte 2017. Disse vil kunne gjøre nærmere rede for UKMs anliggende før bispedømmerådet fatter vedtak i saken om ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet.

Forslag til vedtak:

Det bør fortsatt tilstrebes minst 20 prosent representasjon av unge under 30 år. Lederen av UFUNG har møte-, tale- og forslagsrett i Kirkerådet.

5. Varamedlemmer

Spørsmål 8: Har høringsinstansen synspunkter på antall varamedlemmer i Kirkerådet?

Det spørres om høringsinstansene ønsker at det skal være ett personlig varamedlem, som nå, eller to personlige varamedlemmer pr. medlem av Kirkerådet. Jf. innledningen av notatet spørres det ikke om hvordan de personlige varamedlemmene/ de personlige varamedlemmene skal velges eller utpekes. Valgordningen skal senere fremmes som egen sak.

I høringsnotatet argumenteres det med at siden Kirkemøtet en gang årlig kan foreta suppleringsvalg, synes det tilstrekkelig at hvert medlem har personlig varamedlem. Oslo bispedømmeråd bør drøfte dette i lys av hvilke erfaringer rådet selv har fra Kirkemøtet og Kirkerådet. I de situasjonene hvor den faste representanten ikke har kunnet møte, har det da blitt opplevd som usikkert at den faste vararepresentanten ikke har fått tildelt en fast vara? Det kan være at bestemmelsen om en personlig vara fører til vanskeligheter for ansattes representanter i Kirkerådet, særlig for den leke kirkelige tilsatte hvis denne yrkesgruppen bare representeres av ett medlem. At problemet kan ordnes fordi Kirkemøtet kan foreta suppleringsvalg hvert år synes ikke å være en tilstrekkelig løsning, siden det i en Kirkemøteperiode kan være mange møter i Kirkerådet uten vara-representasjon. Det kan være et poeng til debatten om antall vararepresentanter at det i denne valgperioden er vedtatt en lovendring som gir ansattes representanter i bispedømmerådene rett til to vararepresentanter, ikke bare en.

Forslag til vedtak:

Hver representant i Kirkerådet har to personlige varamedlemmer.

Manglende fokus på kjønnsfordeling i høringsnotatet om Kirkerådets sammensetning:

I Strategiplan for likestilling mellom kjønn i Den norske kirke 2015 – 2023 (Kirkerådet Oslo, juni 2015) blir det løftet fram at «Kjønn og likestilling er et tverrgående perspektiv som skal innarbeides på alle nivå og felt i Den norske kirke.». Strategiplanen trekker fram - «... arbeide for jevn kjønnsfordeling blant ansatte, valgte og frivillige medarbeidere på alle nivå». (Strategiplanen, siste omslagsside).

Den overordnede beslutningen om at det alltid skal sikres jevn kjønnsfordeling er ikke nevnt i høringsnotatet. Det synes naturlig at det blir tatt med en setning om at man forutsetter en jevn kjønnsfordeling i Kirkerådets sammensetning.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd takker for anledningen til å avgi hørings svar vedrørende Kirkerådets sammensetning. Oslo bispedømmeråd oversender følgende svar på spørsmålene i Kirkerådets høringsnotat av 26. september 2017:

Særlig om leder av Kirkerådet

Har høringsinstansen synspunkter knyttet til leder av Kirkerådet?

Oslo bispedømmeråd ønsker en videreføring av bestemmelsen om at Kirkemøtets valgte medlemmer er valgbare til leder av Kirkerådet.

Kirkerådets sammensetning

Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om hvert bispedømme bør være representert i Kirkerådet? Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om Kirkerådets medlemmer må være medlem av Kirkemøtet?

Enten alternativ 1:

Oslo bispedømmeråd mener Kirkerådet bør velges av Kirkemøtet på fritt grunnlag ut fra kompetanse og en bredest mulig representasjon fra bispedømmene.

Eller alternativ 2:

Oslo bispedømmeråd mener at hvert bispedømme bør være representert i Kirkerådet. Kirkerådets medlemmer bør være medlem av Kirkemøtet.

Representasjon av prester og lek kirkelig tilsatte

Har høringsinstansen synspunkter på antallet prester i Kirkerådet?

Enten alternativ 1: Antallet prester bør være som i dag.

Eller alternativ 2: Antallet prester reduseres fra fire til tre representanter

Har høringsinstansen synspunkter på antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet?

Enten alternativ 1: Antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet bør være som i dag.

Eller alternativ 2: Antallet lek kirkelig tilsatte i Kirkerådet bør økes fra én til to representanter. De leke kirkelige tilsatte velges på egen kvote.

Lederne i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd

Har høringsinstansen synspunkter på lederne i Mellomkirkelig råds og Samisk kirkeråds deltakelse eller medlemskap i Kirkerådet?

Oslo bispedømmeråd mener at lederne i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd ska ha møte-, tale og forslagsrett i Kirkerådet.

Ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet

Har høringsinstansen synspunkter på hvordan ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet kan ivaretas?

Det bør fortsatt tilstrebes minst 20 prosent representasjon av unge under 30 år.

Lederen av UFUNG har møte-, tale- og forslagsrett i Kirkerådet.

Varamedlemmer

Har høringsinstansen synspunkter på antall varamedlemmer i Kirkerådet?

Hver representant i Kirkerådet har to personlige varamedlemmer.

Representasjon av begge kjønn

Oslo bispedømmeråd mener i tråd med tidligere uttalelser og Strategiplan for likestilling mellom kjønn i Den norske kirke, at det bør tilstrebes minst 40 prosent representasjon av begge kjønn i Kirkerådet. Dette aspektet er ikke omtalt i høringsnotatet fra Kirkerådet.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	400	17/05782-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
89/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Forslag til ny lov om tros- og livssynsamfunn

Vedlegg:

Høring fra Kulturdepartementet.pdf

Spørsmål høring.pdf

Saksorientering

Kulturdepartementet har sendt ut på høring forslag om endringer som innebærer er samlet revisjon av hele tros- og livssynslovgivingen og de tilknyttede tilskuddsordningene. Målet er at de gjeldene lovene Lov om den norske kirke, Lov om trudemssamfunn og ymist anna og Lov om tilskott til livssynsamfunn oppheves og erstattes av en felles lov.

Bispedømmerådets medlemmer og første varamedlemmer har fått tilsendt det omfattende høringsnotatet samt departementets spørsmål til høringsinstansene. Det er anbefalt at man ved gjennomlesing av notatet starter med sammendraget s. 11-17, gjennomgangen av spørsmålene som departementet ønsker svar på (eget vedlegg) og utkast til Lov om tros og livssynssamfunn (s. 223-230).

Det foreslås at Oslo bispedømmeråd har saken opp på to møter, den 6. november og den 18. desember. Til første gangs behandling bes rådet om å drøfte de utsendte spørsmålene, slik at administrasjonen til møtet 18. desember kan legge fram forslag til svar og kommentarer til hvert spørsmål.

Høringsfristen er 31. desember 2017.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd ber administrasjonen legge fram forslag til svar og kommentarer til hvert spørsmål på bakgrunn av rådets drøftinger 6. november til den endelige behandlingen av høringen på bispedømmerådets møte møtet 18. desember.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	001	17/02704-16	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
90/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Endring av kirkelig tilknytning ved kommunesammenslåing mellom Asker, Røyken og Hurum kommuner

Vedlegg:

HØRINGSBREV ENDRING AV KIRKELIG INNDELING VED
KOMMUNESAMMENSLÅING ASKER HURUM OG RØYKEN .pdf

HØRINGSNOTAT- ENDRING AV KIRKELIG INNDELING VED
KOMMUNESAMMENSLÅING ASKER HURUM OG RØYKEN .pdf

Svar fra høringsinstanser i Oslo bd om kirkelig tilhørighet etter kommunesammenslåing.pdf

Svar fra høringsinstanser Tunsberg - bispedømmetilknytning nye Asker.pdf

Saksorientering

Oslo bispedømmeråd besluttet på sitt møte 5. 9 2017 (sak 68/17) å sende ut på høring saken om endring av kirkelig inndeling ved kommunesammenslåingen av Asker, Hurum og Røyken. Kommunene slås sammen til en kommune med virkning fra 1.1.2020. Kommunen får navnet Asker. Den nye kommunen blir en del av Akershus fylke.

Kommunesammenslåingen involverer både Tunsberg og Oslo bispedømme og endrer kirkelig inndeling på fellesrådsplan, prostiplan og bispedømmeplan. Bispedømmerådene har samarbeidet om å sende ut høringsnotatet, og høringsinstansene ble bedt om å ta stilling til framtidig prosti- og bispedømmetilknytning med utgangspunkt i høringsnotatet, samt å begrunne sine forslag.

Etter at bispedømmerådene har fattet vedtak på bakgrunn av høringsssvarene, sendes saken over til Kirkerådet for uttalelse. Kirkerådet sender saken til avgjørelse i Kulturdepartementet.

Tunsberg bispedømmeråd og Oslo bispedømmeråd har innhentet høringsssvar fra høringsinstansene i hhv Tunsberg og Oslo bispedømme. Ved fristens slutt har Oslo bispedømmeråd mottatt høringsssvar fra Asker menighetsråd, Vardåsen menighetsråd, Holmen menighetsråd, Asker Kirkelige fellesråd, lokalt tillitsvalgt i PF og lokalt tillitsvalgt i TeoLOGene (felles høringsssvar). Rådmennene kom med sitt forslag til vedtak til behandling i Nye Asker fellesnemnd¹, Prosten i Asker og Kirkevergen i Asker har utformet sitt høringsssvar i fellesskap.

¹ Nye Asker fellesnemnd er en interimnemnd for å forberede, samordne og gjennomføre arbeidet med å etablere og bygge nye Asker kommune. Til grunn for fellesnemndas arbeid ligger intensjonsavtalen:

<https://www.asker.kommune.no/nye-asker-kommune/intensjonsavtalen/>

Så godt som alle høringsinstanser foreslår at Asker kommune etter sammenslåingen skal holde fram med å være ett prosti, Asker prosti, og ha Oslo bispedømme som sin bispedømmetilknnytning. Forslaget innebærer at (nye) Asker prosti vil høre inn under ett fellesrådsområde, Asker kirkelige fellesråd.

En høringsinstans foreslår en annen løsning: At menighetene selv skal stå fritt til å velge hvilket bispedømme de vil tilhøre.

Sammenfatning av høringsvarene fra høringsinstansene i Oslo bispedømme

Sammenfatningen er ordnet etter de temaer som flere av høringsinstansene drøftet. Det vises også til vedlegg Høringssvar fra Oslo bispedømme:

Intensjonsavtalen og forvaltningsområdenes tilhørighet

Asker menighet og Asker Kirkelige fellesråd trekker fram viktigheten av nærhet mellom den politiske administrasjon og den kirkelige administrasjon. De peker på at intensjonsavtalen legger til grunn at den nye kommunen vil ha tett samarbeid med kirken og andre trossamfunn.

Nye Asker fellesnemnd viser til at det ligger klare føringer i intensjonsavtalen. De gir følgende innspill til bispedømmene i Oslo og Tunsberg:

- 1) Soknene i Røyken og Hurum kommuner overføres fra Lier prosti til Asker prosti, slik at Asker prosti, Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd har sammenfallende grenser fra 1.1.2020
- 2) Sognene i nye Asker kommune tilfaller Oslo bispedømme

Vardåsen menighetsråd vektlegger at de øvrige forvaltningsorganene i kommunen vil ligge i Asker tettsted. Rådet legger til grunn at prosten skal ha sete i Asker.

Kontakten med Bærum

I intensjonsavtalen kan man også lese at det er viktig at Asker og Bærum skal tilhøre samme region. Asker kirkelige fellesråd, Asker menighetsråd og de tillitsvalgte i PF og Teologene viser til dette. Dette tilsier at Asker fortsetter med å høre til Oslo bispedømme, hevder høringsinstansene. Asker kirkelige fellesråd trekker også fram at gravferdsforvaltningen i Asker har avtale med Bærum om kremasjonstjenester, etter at dette tilbudet falt bort i Asker kapell. Videre viser de til nettverksbygging mellom ansatte, rekruttering og faglig utvikling.

Fellesrådsområdet og sammenfallende grenser

Høringsinstansene trekker fram at det er en fordel at det er sammenfallende grenser mellom Asker kirkelige fellesråd, kommunen og prostiet. Prost og kirkeverge henviser til god kultur, utviklingen av Askerprosjektet og at det har vært en god prosess videre. En kommune, et fellesrådsområde, ett prosti har blitt sett på som et ideal, mange sier «Se til Asker», forteller høringsinstansene.

Orientering mot Oslo kommune og Oslo biskop

Vardåsen menighetsråd hevder at man i Asker kommune har lettere reisevei og bedre tilrettelagt kommunikasjon til biskop/ bispedømmekontor mot Oslo enn mot Tunsberg. Asker menighetsråd, PF og Teologene og Asker kirkelige fellesråd viser til at arbeidstakere pendler til Oslo og har sin tilhørighet rettet mot Oslo. Asker regnes som del av Stor-Oslo, det vil virke fremmedgjørende om kirken i Asker skulle tilhøre Tunsberg og Buskerud.

Rådmennene/fellesnemda: viser til at Nye Asker vil være naturlig integrert del av Osloregionen og en sentral aktør i regionale utviklingssspørsmål. Som en viktig samfunnsaktør vil dette også gjelde kirken, og det er mest naturlig at sognene i nye Asker kommune tilfaller Oslo bispedømme.

Prost og kirkeverge mener at Asker kommune er vendt i retning Oslo, det er unaturlig at Kirken skal ligge i en annen retning enn lokalsamfunnet og ha sin biskop i Tønsberg.

Det innkomne høringssvaret som konkluderer annerledes enn de øvrige, anbefaler at det nye Asker prosti skal være et fellesrådsområde, men at menighetene selv står fritt til å velge hvilket bispedømme soknet skal tilhøre, etter hvilken naturlig tilknytning de føler riktig. Forslaget blir ikke drøftet nærmere, og det blir ikke kommentert hvilke konsekvenser dette vil få for kirkemedlemmene, utviklingen av menigheten og arbeidsforholdene dersom prostiet og fellesrådsområdet skulle forholde seg til to bispedømmer.

Arbeidstakernes arbeidsforhold

Asker kirkelige fellesråd vektlegger at kontakten med Bærum betyr nettverksbygging mellom ansatte, rekruttering og faglig utvikling

Enhetlig arbeidsgiverlinje: Asker kirkelige fellesråd trekker også fram prosjektet enhetlig ledelse som drives i Oslo bispedømme, hvor de tre fellesrådene er involvert. Asker kirkelige fellesråd opplever at de har mye å bidra inn med i prosjektet, noe som avhenger av at prostiet forblir en del av Oslo bispedømme.

Asker menighetsråd og fellesrådet forteller at alle fagstillingene har samarbeidsforum, og at det er godt samarbeid mellom menighetsrådene i det gamle prostiet og mellom de to arbeidsgiverlinjene. Disse gode erfaringene skal tas videre i nye Asker prosti. Fellesrådet skriver videre at de ansatte mener at nettverksbyggingen i fagmiljøene som skapes mellom samlinger i bispedømmet er positivt, det vil være et tap å ikke kunne fortsette med det. I forhold til reise og tidsbruk er det vesentlig lettere å samle de ansatte i Oslo enn i Tønsberg. Holmen menighetsråd trekker fram at de mener det er flere felles utfordringer blant menighetene i Oslo enn i Tønsberg bispedømme.

Det er sterke samarbeidsrelasjoner i Asker og Bærum krets av KFUK-KFUM. Dersom prostiene tilhører to bispedømmer vil det vanskeliggjøre samarbeidet og bli krevende for de bispedømmerådsfinansierte stillingene, sier PF og TeoLogene. Holmen menighetsråd, prost og kirkeverge trekker også fram det positive i samarbeidet mellom med KFUK-KFUM i Asker/Bærum krets.

Asker og Bærum er et beredskapsområde og det fungerer godt, forteller Holmen, og hevder at det blir problematisk for beredskapsordningen som Asker og Bærum p.t. nå har sammen dersom Asker går over til Tønsberg bispedømme.

Flere av høringsinstansene trekker fram at Kirkens feltarbeid i Asker har sterke samarbeidslinjer mot Bærum og Oslo.

Medlemstall i de to bispedømmene

Asker menighet og Vardåsen og Asker kirkelige fellesråd hevder at det ikke er noe argument at medlemstallet mellom bispedømmene skal balanseres slik at Asker går over til Lier og Tønsberg.

PF og TeoLogene mener at det ikke noe poeng med likt medlemstall mellom de to bispedømmene, siden det er stor variasjon i antall medlemmer i landets øvrige bispedømmer.

Hørings svar fra høringsinstansene i Tønsberg bispedømme

Se vedlegg.

Høringsinstansene i Tønsberg anbefaler, med unntak av menighetsrådet i Hurum/Holmsbu og Tofte/Filtvet, at nye Asker prosti i sin helhet tilhører Tønsberg bispedømme. Det argumenteres med kulturtilknytning, medlemstall i de respektive bispedømmene, tilhørighet til region Viken og gode arbeidsforhold- og oppfølging i Tønsberg bispedømme.

Hurum/Holmsbu og Tofte/Filtvet viser til intensjonsavtalen og at Nye Asker vil bli ytterligere knyttet til hovedstadsregionen. Å tilhøre Oslo bispedømme vil være naturlig, hevder menighetsrådet.

Tønsberg bispedømmeråd vil 30.oktober behandle hørings svarene og fatte sitt vedtak på bakgrunn av disse. Tønsberg bispedømmeråd har fått tilsendt hørings svarene fra Oslo bispedømme.

Oppsummering:

Gjennomgangen av høringsvarene fra Oslo bispedømme viser at alle høringsinstansene unntatt én anbefaler at Asker prosti skal tilhøre Oslo bispedømme etter kommunesammenslåingen 1.1.2020.

Forslag til vedtak

På bakgrunn av de innsendte hørings svar og drøftinger i rådet, anbefaler Oslo bispedømmeråd at Røyken og Hurum kommuner overføres fra Lier prosti til Asker prosti, slik at Asker prosti, Asker kommune og Asker kirkelige fellesråd har sammenfallende grenser fra 1.1.2020. Sognene i nye Asker kommune tilfaller Oslo bispedømme fra 1.1.2020. Saken oversendes Kirkerådet for uttalelse.

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Gry Friis Eriksen	423	17/06048-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
91/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Endring av navn på prostier

Saksorientering

Bakgrunn

Det har med jevne mellomrom blitt diskutert om prostiene burde skifte navn. Det er blitt hevdet at det er vanskelig å vite hvor prostiene ligger, siden prostinavnet ikke gir en umiddelbar geografisk assosiasjon. Det er særlig navnene på Østre Aker prosti og Nordre Aker prosti som blir problematisert. Administrasjonen er bedt om å utrede og følge opp tidligere vedtak om navneendring.

Bispedømmerådet bes i denne saken om å ta stilling til om rådet vil fremme foreslag om endring av navn på ett eller flere prostier. Dersom rådet vedtar å fremme forslag om navneendring bør saken sendes ut på ny høring til berørte parter (menighetsråd, proster, fellesråd). Før en eventuell høringsrunde skal det innhentes råd fra navnekonsulenttjenesten.

Oppfølging av OBDR sak 91/12 punkt 6 vedrørende navneendring Østre Aker prosti

Sak 91/12 henviser til sak 06/12, Organisering av kirken i Domprostiet og Østre Aker prosti og punkt 2a: «Navnet på Østre Aker prosti endres til Østre Aker - Groruddalen prosti. Vedtaket oversendes departementet for godkjenning. Navneendringen trer i kraft når godkjenning foreligger.»¹

¹ Svaret fra Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene lød: «det opprinnelige navneendningsforslaget var *Groruddalen prosti*, og vår kommentar var som følger: «Vi har ingen innvendinger mot navnet **Groruddalen prosti**, men hva er grunnen til ønsket om navnebytte? Navnet *Østre Aker* viser sammenhengen med prostiene *Nordre, Søndre og Vestre Aker*». De innkomne høringsuttalelsene viser at det var delte meninger om det opprinnelige forslaget og det nye forslaget virker som et kompromiss: Man beholder *Østre Aker* av kulturhistoriske grunner og for å vise sammenhengen med de andre Aker-prostiene, men legger til *Groruddalen* fordi dette er et kjent og brukt navn i dag. Er dette navneforslaget et kompromiss som vil gjøre alle instansene som har uttalt seg til lags? Vi mener det nye navneforslaget blir litt tungt, og bruken av tankestrek er også uheldig. Hadde det vært en mulighet å heller velge *Østre Aker og Groruddalen prosti*? Dette vil være mer i samsvar med de andre foreslåtte navnene (det henvises til navnsetting av de sammenslåtte menighetene i *Østre Aker prosti*. Hvis bispedømmet likevel vil gå for skrivemåten med tankestrek, må navnet skrives uten mellomrom på hver side av tankestreken: *Østre Aker-Groruddalen prosti*.»

Sak 91/12 punkt 6 lyder: Med henvisning til sak 062/12 punkt 2a og tilrådning fra Språkrådet ber bispedømmerrådet om å få navn tilbake som egen sak, der prostinavnet ses i sammenheng med navn på øvrige prosti i Oslo. Østre Aker prosti beholdes inntil videre som navn på prostiet.»

Avgjørelsesmyndighet i saker om kirkelig inndeling – myndighet til bispedømmerrådene til å gjøre endringer i prostiinndelingen innenfor bispedømmet

Kirkeloven § 2 femte ledd regulerer endringer i den kirkelige inndelingen og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme. Etter endringene i kirkeloven fra 1.jan.2017, har departementet sett det som hensiktsmessig at flere saker om endringer i den kirkelige inndelingen avgjøres av kirkelige organer. Når det gjelder fastsetting av navn på prostier, har departementet bestemt å overlate fastsetting av navn på både kirke, sokn og prosti til det angjeldende bispedømmeråd. Ordningen med innhenting av råd fra navnekonsulenttjenesten for vedkommende område før og etter høringen, videreføres: «Når det gjelder saker om fastsetting av navn på kirke, sokn og prosti, videreføres ordningen med innhenting av råd fra navnekonsulenttjenesten for vedkommende område før og etter høringen.» (Jf. brev fra departementet 27.juni 2017, deres ref 17/2045). Se også Lov om stadnamn (Stadnamnlova) <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1990-05-18-11>)

Bispedømmerrådet har ønsket å se en eventuell endring av prostinavnet Østre Aker i sammenheng med navn på de øvrige prostier i Oslo. Saksbehandler forstår det slik at «Oslo» samsvarer med prostiene som er samlet i Kirkelig fellestrådsområde Oslo, og ser det derfor ikke som aktuelt å drøfte eventuell navneendring av Asker eller Bærum prostier. Siden prostinavnene i Oslo har en felles kulturhistorisk bakgrunn, vil det i denne saksutredningen fremmes forslag på ulike modeller for navneendring, hvor enten alle prostiene eller bare noen endrer navn. Før man kan foreslå konkrete forslag om navneendring, er det behov for et lite innblikk i den historiske bakgrunnen for stedsnavnet «Aker», prostienes opprettelse og navnehistorikk samt en oversikt over prostienes bydelstilhørighet.

Den historiske bakgrunnen for bruk av «Aker»

«Aker» er et gammelt stedsnavn, opprinnelig navn på to gårder, Store og Lille Aker. Gamle Aker kirke fra 1100-tallet er bygd på gården Store Akers grunn. Som navn på administrativt område er Aker-navnet første gang funnet brukt i 1498 (kilde «Kirken på Kalvehaugen, Vestre Aker kirke gjennom 150 år).

Aker prestegjeld var et prestegjeld i Akershus fylke. Prestegjeldet måtte ved flere anledninger avgi land til Christiania/ Oslo. Byutvidelsen i 1886 utskilte Gamle Aker menighet som egen menighet, samt at Gamlebyen menighet ble opprettet. Resten av Aker prestegjeld ble samtidig delt i Vestre Aker menighet og Østre Aker menighet.

I 1948 ble den endelige sammenslåingen av Aker og Oslo gjennomført, og Aker ble lagt inn under Oslo. Aker samsvarte med kirkelig inndeling i de fire soknene Ullern, Vestre Aker, Østre Aker og Nordstrand.

De to Akermenighetene Østre Aker og Vestre Aker ble innlemmet i Oslo Domprosti i 1947.

Opprettelse av prostiene og navnehistorikk

Domprostiet har den lengste historiske tidslinjen av prostiene i Oslo. Prostiet var i sin tid del av Drammen stiftsprosti, men ble skilt ut 1819 og fikk navn Christiania stiftsprosti. Kongelig resolusjon 1922 endret navn fra Kristiania stiftsprosti til Oslo Domprosti. Prostiet ble delt i 1972 og ny inndeling i 1984 (se over).

Østre Aker prosti ble opprettet 1.1. 1972, bestående av Nordstrand, Bekkelaget, Manglerud, Lambertseter, Oppsal og Bøler, samt menighetene i Groruddalen. Vestre Aker prosti ble også opprettet i 1972.

Søndre Aker prosti ble opprettet i 1984 under navnet Nordstrand prosti, som følge av deling av Oslo Domprosti og overføring fra Østre Aker prosti. Prostiet skiftet navn til Søndre Aker prosti i 1986.

Nordre Aker prosti ble opprettet i 1984 under navnet Torshov prosti. Prostiet skiftet navn i 1994.

Den korte navne- og prostihistorikken viser at man har tradisjon på å bruke enten Aker-navnet som en del av prostinavnet, eller at Aker sløyfes og prostiet gis et lokalt kirkelig stedsnavn knyttet til prostesetet, som vist ved opprettelsen av de to prostiene Nordstrand prosti og Torshov prosti i 1984. Nordstrand prosti, navn etter prostesetet, gjennomførte raskt en uproblematisk navneendring til Søndre Aker prosti. Det ble samtidig foreslått at også Torshov prosti skulle endre navn, men uenighet om navnevalget førte til at endringen ble utsatt. Først da prostesetet for en tid ble flyttet til Tonsen menighet, ble det vedtatt at Torshov prosti skulle endre navn til Nordre Aker prosti. Navneendringen skjedde ikke uten at høringsinstansene kom med mange andre forslag. Mange ønsket at prostiet skulle hete Sagene, på grunn av at Sagene var den mest staselige kirken i prostiet. Akerselva prosti ble også foreslått, hvor man her kunne få et navn som var samlende geografisk for prostiet. Å navngi det prostiet som byens Domkirke hører til, som «Domprostiet», er praksis i Den norske kirke.

Prostienes bydelstilhørighet (september 2017)

Oslo Domprost omfatter i hovedsak Sentrum, Bydel Frogner, Bydel St. Hanshaugen, bydel Gamle Oslo.

Søndre Aker prosti omfatter i hovedsak: Bydel Østensjø, bydel Nordstrand og bydel Søndre Aker.

Nordre Aker prosti omfatter i hovedsak bydel Sagene, bydel Grünerløkka, Bydel Gamle Oslo, Bydel Nordre Aker, og noe Bydel St. Hanshaugen

Vestre Aker prosti sammenfaller i hovedsak med Bydel Vestre Aker, bydel Nordre Aker og bydel Ullern

Østre Aker prosti sammenfaller i hovedsak med Bydel Grorud, Bydel Stovner, Bydel Bjerke, Bydel Alna, og bydel Nordre Aker.

Diskusjon om endring av prostinavn fra 2012 og senere

Som vist i innledningen, ble det i 2012 vurdert en navneendring på ett prosti, Østre Aker prosti ble foreslått endret til «Østre Aker - Groruddalen prosti,» eller «Groruddalen prosti». Bakgrunnen for ønsket var at det var lettere for befolkningen å forstå hvor prostiet var plassert geografisk når Groruddalen kom inn som et kjent, geografisk og stedsforklarende navn i tillegg til Østre Aker. Navneendringsforlaget ble sendt ut på høring. Høringen viste at høringsinstansene og menighetene var delt i synet på om navneendring skulle finne sted. Ved omorganiseringen av Nordre Aker prosti 2015 ønsket prostien at det skulle vurderes en endring av prostinavnet. Det ble vist til at «Nordre Aker prosti» var vanskelig for befolkningen å umiddelbart plassere geografisk, ikke minst etter bydelsreformen i 2004. Bydelsreformen i 2004 førte til etableringen av Nordre Aker bydel (sammenslåing av bydel Sogn, bydel Grefsen-Kjelsås og også utvidet med områdene Ullevål haveby, Blindern og Gaustad.) Bydel Nordre Aker har i all hovedsak ikke adresser innenfor prostiet Nordre Aker. Bydelsnavnet har vært med på å skape en forvirring angående Nordre Aker prosti sin geografiske plassering. Prostien kom ikke med et konkret forslag til nytt navn på prostiet.

Grunnregler for navnsetting

Om prostinavnene skal endres, det være seg enten bare Østre Aker, flere prostier eller alle prostiene, så bør man som et utgangspunkt følge en felles grunnregel for navnsetting. Det kan også vises til at har en felles forståelse for at man kan kombinere ulike grunnregler for å gi navn til prostiene.

Under listes det opp tre forslag til valg av grunnregel, samt forslag på prostinavn knyttet til bruk av grunnregel. En grunnregel om at prostiene får navn etter bydel er ikke tatt med som et forslag. I oversikten over bydelstilhørighet kommer det fram at alle prostiene knytter seg til flere bydeler, og å bruke bare ett bydelsnavn vil ikke være saksvarende med prostiets geografiske beliggenhet.

Forslag til grunnregler:

- 1) GRUNNREGEL: Prostinavnet skal henvise til et lokalt, geografisk navn. Navnet er gjenkjennelig og samlende for området.

Forslaget innebærer at alle prostiene bytter navn. Navnet Domprostiet holdes utenfor siden det er en tradisjon/ en grunnregel i Den norske kirke at det prostiet Domkirken ligger i får navnet etter kirken.

Nordre Aker bytter navn til:	enten: Grünerløkka og Nydalen prosti Eller: Akerselva prosti Eller: Sagene prosti Eller:
Østre Aker bytter navn til	enten: Østre Aker og Groruddalen prosti Eller: Groruddalen prosti Eller: Alnaelva prosti Eller:
Søndre Aker bytter navn til	Enten: Østensjøvannet prosti Eller: Søndre Aker og Ekeberg prosti Eller:
Vestre Aker prosti bytter navn til	enten: Sognsvann prosti Eller: Ullevål prosti Eller:

2) GRUNNREGEL: Prostinavnet skal være identisk med navnet på prostesetet.

Forslaget innebærer at tre av prostiene bytter navn. Om denne grunnregelen velges for navnsetting av prostiene, vil prostinavnet endres hvis prostesetet blir flyttet.

Nordre Aker prosti bytter navn til	Torshov prosti
Østre Aker prosti bytter navn til	Grorud prosti
Søndre Aker prosti bytter navn til	Bøler prosti
Vestre Aker prosti	uforandret
Domprostiet	uforandret

3) GRUNNREGEL: Aker-navnet brukes av kulturhistoriske grunner som utgangspunkt for navnsettingen av prostiene i Oslo.

Grunnregelen innebærer at prostiene viderefører den historiske navnesettingstradisjonen og beholder sine Aker-navn. Det må imidlertid påpekes at «Nordre Aker» ikke er en historisk, geografisk benevnelse, men at navnet i sin tid ble valgt for å samsvare med daværende grunnregel for navnsetting av prostier i Oslo. Prostiområdet Nordre Aker består av menigheter som både lå i Aker kommune og i Oslo kommune. Navnet Domprostiet foreslås også her uendret, siden det er tradisjon /grunnregel i Den norske kirke at det prostiet Domkirken ligger i får navnet etter kirken.

Vurdering

Det er vanskelig å finne et geografisk navn som er dekkende for prostienes utstrekning, jf. første grunnregel. Det synes heller ikke hensiktsmessig å bruke prostesetet som navn på prostiet, da disse erfaringsmessig endres fra tid til annen. Stiftsdirektør anbefaler derfor at den historiske navnsettingen videreføres med bruk av Aker i navnet til prostiene i Oslo fellestrådsområde.

Forslag til vedtak

Oslo bispedømmeråd har med bakgrunn i vedtak i OBDR sak 91/12 vedrørende forslag om navneendring av Østre Aker prosti behandlet navnsetting av prostier i Oslo fellestrådsområde. Bispedømmerådet takker for en historisk og helhetlig utredning av saken. Oslo bispedømmeråd vedtar å opprettholde dagens navn på prostiene. Saken sendes ikke ut på ny høring.

DEN NORSKE KIRKE

Oslo bispedømmeråd

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Elin Voll Christiansen	421	17/01430-51	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
92/17	Oslo bispedømmeråd 2016-2019	06.11.2017

Eventuelt